

РЕЗЮМЕ

на Отчет за степента на изпълнение на политиките и отбранителните програми на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия през 2020 г.

Отчетът за степента на изпълнение на политиките и отбранителните програми на МО, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА през 2020 г. е изготвен съгласно „Указания за програмиране на министъра на отбраната за периода 2021-2026 г.“, „Доктрина за финансово осигуряване“ (НП-8, издание А), въведена за изпълнение с МЗ № ОХ-433/07.05.2019 г. и Указания № РД 60-1/11.01.2021 г. на Постоянния секретар на отбраната за изготвяне на „Отчет за степента на изпълнение на политиките и отбранителните програми в Министерство на отбраната (МО), структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия (БА) през 2020 г.“

Отчетът е изготвен в изпълнение на чл. 133 ал. 3 от Закона за публичните финанси и БЮ №3/10.07.2020 г. - Указания за формата, съдържанието и сроковете за съставяне и представяне на подробен отчет към полугодieto и годината за изпълнението на програмните бюджети за 2020 г. от първостепенните разпоредители с бюджет, които прилагат програмен формат на бюджет на министъра на финансите.

Настоящият отчет е разработен на основата на представените отчети от ръководителите на основни програми (програми) и отчетите за изпълнение през 2020 г. на Целите за способности на НАТО – 2017 и подготовка на декларираните формирвания за НАТО и Общата политика за сигурност и отбрана на Европейския съюз (ОПСО на ЕС), включени в основните програми (ОП).

Отчетът за степента на изпълнение на отбранителните програми (бюджетни програми по бюджета на МО за 2020 г.) е изготвен, с цел да се анализират постигнатите резултати от Основните програми и програми на МО, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА през 2020 г. и да се оцени до каква степен се реализират приетите секторни политики, целите и приоритетите на отбранителните програми към края на 2020 г.

Съгласно ЗДБ на Република България за 2020 г. и ПМС № 381 от 30 декември 2019 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2020 г., бюджетът на МО е утвърден по две секторни политики „Отбранителни способности“ и „Съюзна и международна сигурност“, 12 основни отбранителни програми, които подкрепят изпълнението на политиките и по направления на разходите за всяка основна програма.

МО прилага Интегрираната система за управление на ресурсите за отбрана (ИСУРО) на програмен принцип, планира и управлява бюджетните разходи по политики и отбранителни програми и изготвя бюджета в програмен формат.

МО изпълнява две секторни политики и дванадесет Основни програми, които подкрепят реализацията на политиките, както следва:

Политика “Отбранителни способности”

Основна програма № 1 “Подготовка и използване на Въоръжените сили”;
Основна програма № 2 “Управление на човешките ресурси и резерв”;
Основна програма № 3 “Военна полиция”;
Основна програма № 5 “Медицинско осигуряване”;
Основна програма № 6 “Военно-патриотично възпитание и военно-почивно дело”;
Основна програма № 7 “Изследвания и технологии”;
Основна програма № 8 “Военно образование”;
Основна програма № 9 “Административно осигуряване, инфраструктура и управление на риска”
Основна програма № 11, „Сили за специални операции”
Основна програма 12 „Управление на инвестиционни проекти“
Политика “Съюзна и международна сигурност”
Основна програма № 4 “Членство в НАТО и Европейския съюз и международно сътрудничество”;
Основна програма № 10 “Военно разузнаване”.

ИЗРАЗХОДВАНИТЕ ФИНАНСОВИ СРЕДСТВА ОТ МО ПО ПОЛИТИКИ И ПРОГРАМИ ПРЕЗ 2020 Г. СА, КАКТО СЛЕДВА:

Съгласно ЗДБРБ за 2020 г., бюджетът на Министерството на отбраната (МО), заедно с бюджета на МО за Държавните висши военни училища (ДВВУ), беше първоначално определен в размер на 1 603,45 млн. лв.

На основание чл. 109, чл. 110 и чл. 112 от Закона за публичните финанси (ЗПФ), през отчетния период, Министерство на финансите (МФ) извърши следните корекции по бюджета на Министерство на отбраната (МО). В резултат на тези корекции бюджетът на МО за 2020 г., включително с планираните разходи за ДВВУ към 31.12.2020 г. възлиза на 1 884,5 млн. лв.

В рамките на Интегрираната система за управление на ресурсите за отбрана (ИСУРО) МО продължи да планира и управлява бюджетните разходи по политики и отбранителни програми и да изготвя бюджета в програмен формат.

Съгласно ЗДБРБ за 2020 г. и ПМС № 381 от 30 декември 2019 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2020 г., бюджетът на МО е утвърден по две секторни политики **„Отбранителни способности“** и **„Съюзна и международна сигурност“**, 12 основни отбранителни програми и по направления на разходите за всяка основна програма.

Общият размер на разходите по основни отбранителни програми на МО през 2020 г., включително и с извършените разходи в ДВВУ, възлиза на 1 842 946 538 лв., което представлява 97,80 % от планираните средства по утвърдената бюджетна рамка. Допълнително по Програмата на НАТО за инвестиции в областта на сигурността (NSIP), други бюджети и сметки за средства от Европейския съюз бяха изразходвани финансови средства в размер на 12 318 087 лв. Общият размер на разходите за отбрана с разходите на други ведомства и институции е 1 920,2 млн. лв.

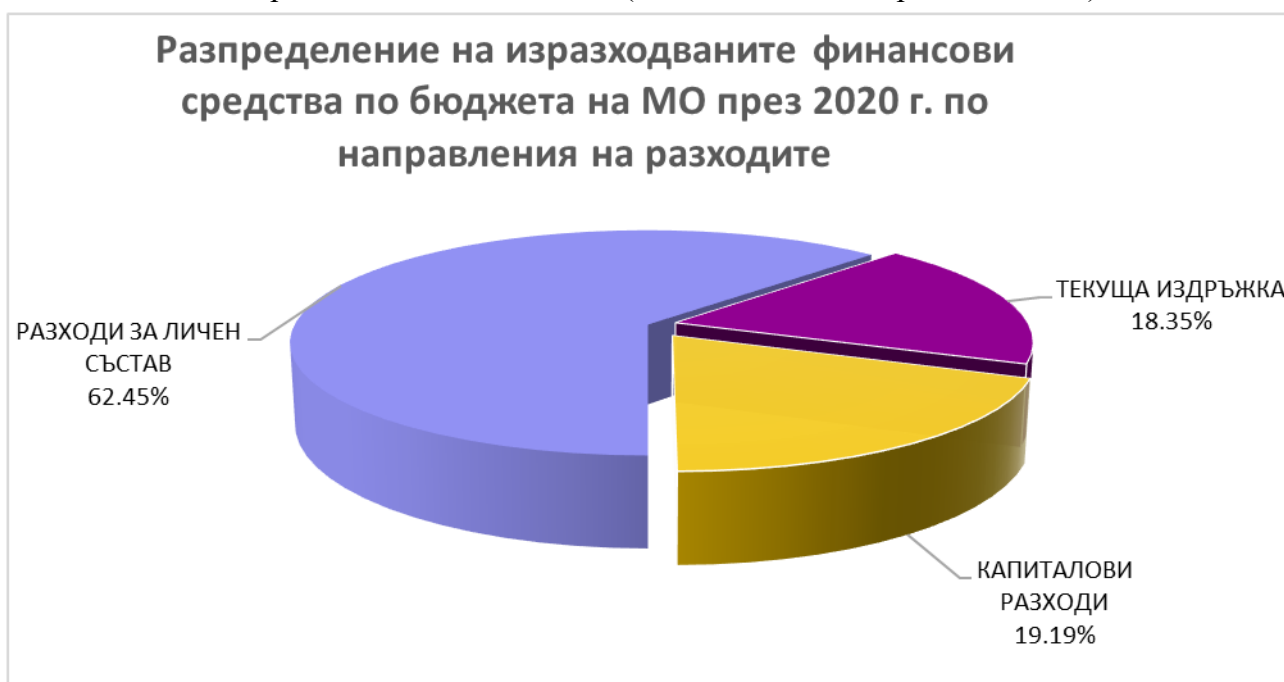
Изразходваните финансови средства в МО и ДВВУ по политики и отбранителни програми, както и техният дял от общите разходи на МО през 2020 г. са дадени в следващата таблица:

млн. лв.

Политика	Уточнен план на Бюджета на МО	Разходи през 2020 г.	% от общо изразходваните финансови средства
Отбранителни способности	1 794,07	1 746,45	94,76%
ОП 1	1 018,19	1016,47	55,15%
ОП 2	18,21	18,20	0,99%
ОП 3	38,61	38,60	2,09%
ОП 5	206,70	206,60	11,21%
ОП 6	37,19	36,89	2,00%
ОП 7	11,55	11,54	0,63%
ОП 8	104,04	62,52	3,39%
ОП 9	219,27	216,96	11,77%
ОП 11	39,88	39,87	2,16%
ОП 12	100,43	98,76	5,36%
Съюзна и международна сигурност	90,42	96,50	5,24%
ОП 4	27,49	33,56	1,82%
ОП 10	62,93	62,93	3,41%
ВСИЧКО ЗА МО	1 884,49	1 842,95	100,00%

На следващата схема е показано разпределението на финансовите средства, изразходвани по бюджета на МО и ДВВУ през 2020 г. по направления на разходите(в проценти), както следва:

- Разходи за персонал – 1 150,99 млн. лв. (62,45 % от общите разходи в МО);
- Разходи за текуща издръжка (в това число подготовка и участие в международни учения) – 338,20 млн. лв. (18,35 % от общите разходи в МО). Разходите за подготовка и участие в международни учения са в размер на – 16,92 млн. лв. (0,92 % от общите разходи в МО);
- Капиталови разходи – 353,75 млн. лв. (19,19 % от общите разходи в МО).

Планираните финансови средства през 2020 г. за изпълнение на Цели за способности на НАТО - 2017 (ЦС 2017) и изграждането на декларираните военни формирования за НАТО и ОПСО на ЕС в актуализираните меморандуми за 2020 г. на основните програми и програми са в размер на 42 649 679 лв. Изразходваните финансови средства са в размер на 12 342 764 лв. (70,84% от планираното). В тези средства е включен и членски внос за участието на Република България в програми на НАТО - Програмата на НАТО за придобиване на способности за стратегически въздушен транспорт (SAC - C17) и Програмата на НАТО за съюзно земно наблюдение (AGS).

ПРЕЗ 2020 Г. БЯХА ПОСТИГНАТИ СЛЕДНИТЕ РЕЗУЛТАТИ ПО ОСНОВНИ ПРОГРАМИ:

Основна програма 1 “Подготовка и използване на въоръжените сили”

Основните усилия на ръководителите на програми в състава на ОП 1 през 2020 г. бяха насочени за усъвършенстване на подготовката на военните формирования от Сухопътни войски (СВ), Военновъздушни сили (ВВС) и Военноморски сили (ВМС), за съвместно участие в операции по гарантиране на сигурността и териториалната цялост на страната, въздушния и морския суверенитет, защитата на териториалното море и защита на интересите на държавата в рамките на колективната отбрана на НАТО и Общата политика за сигурност и отбрана на Европейския съюз (ОПСО на ЕС). Изразходваните финансови средства по Основна програма 1 през 2020 г. са в размер на **1 016,47 млн. лв.**

Доктрини, концепции и планове

През 2020 г. продължи дейността по администриране на системата за разработване, преглед и актуализиране на национални концептуални и доктринални документи в областта на отбраната и въоръжените сили, дори при създалата се COVID-19 криза. В началото на годината беше създадена организация по прегледа и разработването на националните концептуални и доктринални документи и беше актуализиран състава на Постоянната работна група по концепциите и доктрините (ПРГКД). Планът за развитие на националните концептуални и доктринални документи в областта на отбраната и въоръжените сили беше актуализиран и утвърден от началника на отбраната, с приложени към него планове за развитие на приложните документи на Съвместното командване на силите и командванията на видовете въоръжени сили. През отчетния период беше утвърдена и въведена за приложение Доктрина за въздушни операции (НП-3.3, изд. А), Доктрина за сухопътни операции (НП-3.2, изд. А), Доктрината за ЯХБЗ (НП-3.8, изд. А), Доктрината за медицинско осигуряване (НП-4.10, изд. А) и Концепция за съвместните ефекти. Продължава работата по още девет доктрини и три концепции.

Изпълнение на плановете по подготовката

В Съвместно командване на силите (СКС) са проведени 44 оперативни сбора и командирски сборове и занятия, 64 щабни тренировки и 23 учения.

В Сухопътни войски (СВ) са проведени 120 тактически учения/ тактико - специални учения с рота/батальон, 51 полеви лагери, 21 командно - щабни учения и компютърно подпомагани командно-щабни учения, 11 сертификации за участие в мисии и операции извън територията на Република България.

Във Военновъздушни сили (ВВС) са проведени 2 летателно-тактически учения, 8 тактически учения, изпълнени са 4 287,23 летателни часа, което е 84% от планираното ниво на подготовка за годината. През годината, в изпълнение на програмите за подготовка се проведеха следните 17 учения във ВВС. През 2020 г. ВВС осигуриха провеждането и участваха в 9 съвместни многонационални учения, тренировки и полети.

Във Военноморски сили (ВМС) са проведени 1 летателно-тактическо учение, 2 дивизионни тактически учения, 43 тактически учения на единичен кораб, 19 батальонни тактически учения, 18 ротни тактически учения, 26 международни учения, изпълнени са 618 летателни часа на екипажи на вертолети, проведени са средно по 347 дни на море от корабите от Силите за развързване.

Участие в операции и мисии извън територията на страната:

По международни споразумения

Република България участва в многонационалната бригада Югоизточна Европа и в Оперативна група "BLACKSEAFOR".

Участие в операции

Военни формирования и отделни военнослужещи от ВС на Република България участват в следните операции и мисии: Операцията на ЕС EUFOR – Босна и Херцеговина, операцията на НАТО KFOR – Косово, с военни наблюдатели в мисията за наблюдение на ЕС в Грузия, с щабни офицери във военноморската операция на ЕС за възпрепятстване, предотвратяване и възпиране на пиратски действия и въоръжени грабежи край бреговете на Сомалия – „АТАЛАНТА”, в постоянните военноморски групи на НАТО, с медицински екип в тренировъчната мисия на ЕС в Мали (EUTM Mali), Мобилен комуникационен модул (DCM), мисия на НАТО „Решителна подкрепа” в Афганистан, във военната операция на ЕС в южната част на централното Средиземноморие (EUNAVFOR MED) и в операцията на НАТО в Средиземно море за морска сигурност „SEA GUARDIAN”.

Принос към националната сигурност в мирно време

През 2020 г. формированията за овладяване и/или преодоляване на последствията от бедствия (ФОППБ) от СВ взеха участие в 86 мероприятия по оказване на помощ на населението с общо 660 военнослужещи и 216 броя специализирана техника.

През периода се поддържаха в готовност формирования от СВ за изграждане на временни приемателни центрове (ВПЦ) и за участие в изграждането на пунктове за първоначален прием на бежанци (ПППБ). В готовност се поддържаха формирования за подпомагане на структурите на местната власт, органите на МВР, ДАНС и ВП за противодействие на тероризма - 30 механизирани/алпийски взводове за действие при терористична заплаха и модул за ядрена, химическа и биологическа защита.

СВ поддържат в 24-часова готовност до 350 военнослужещи за усиление охраната на държавната граница при нужда. СВ имат разработени планове за оказване на съдействие на МВР и органите на местната власт по предпазване, ограничаване и преодоляване последиците от разпространението и заразата с вируса COVID-19 – операция „Солидарна подкрепа“, но не са вземали участие с военни формирования в операцията.

Формированията от **ВВС**, в интерес на сигурността на въздухоплаването на територията на страната носеха постоянно дежурство за аварийно-спасително осигуряване със самолет и вертолет през 2020 г. Продължи изпълнението на специални полети за транспортиране на медицински екипи и на пациенти със самолет С-27J от в.ф. 24900-София.

Към 31.12.2020 г. са изпълнени 6 специални задачи за нуждите на Министерството на здравеопазването като на 26.03.2020 г. със самолет С-27J беше изпълнена медицинска евакуация на двама военнослужещи, участващи в стабилизиращите сили на НАТО в Република Косово, по маршрут София - летище Прищина – София, на 15 и 16.04.2020 г. със самолет С-27J бяха изпълнени специални полети за транспортиране на пациент и съпровождащия го медицински екип, по маршрут София - Варна – София, на 09.10.2020 г. със самолет С-27J бяха изпълнени специални полети за транспортиране на пациенти и съпровождащия ги медицински екип, по маршрут София - Безмер – София, на 12.10.2020 г. със самолет С-27J беше изпълнена авиомедицинска евакуация на двама цивилни граждани – бебе в ковчоз в спешно състояние с придружаващия го родител и съпровождащия ги медицински екип от СБАЛАГ „МАЙЧИН ДОМ” - София, по маршрут София – Париж – София, на 17.11.2020 г. със самолет С-27J беше изпълнена авиомедицинска евакуация на пациент от болница „Робер Дебре” в град Париж, Франция по маршрут София - Париж – София. Във връзка с възникналата кризисна ситуация с COVID-19 са изпълнени 3 (три) специални задачи за нуждите на МО в контекста на предприетите мерки и 1 (една) за евакуация на цивилни лица по европейска програма като на 02.02.2020 г. със самолет С-27J бяха изпълнени специални полети за осигуряване на въздушен транспорт на две цивилни лица, пристигнали от град Ухан, Китай, от Франция до България, по маршрут: София - Истрес – София, на 18.03.2020 г. със самолет С-27J беше изпълнена специална задача за нуждите на НВУ „Васил Левски” за транспортиране на обучаеми, които са се намирали във военни образователни институции в Латвия и Полша, по маршрут София - летище Рига - летище Варшава – София, на 19.03.2020 г. със самолет С-27J беше изпълнена специална задача за нуждите на НВУ „Васил Левски” за транспортиране на обучаеми, които са се намирали във военни образователни институции в Австрия и Република Хърватска, по маршрут София - летище Вийнер-Нойщад/Виена - летище Загреб – София.

През 2020 г. формированията от **ВВС** за овладяване и/или преодоляване на последствия от бедствия бяха активирани 8 пъти за разузнаване и унищожаване на невзривени боеприпаси. Задачите бяха изпълнени от ФОППБ от състава на военни формирования 32040-Крумово и 52090-Долна Митрополия, които извършиха разузнаване и обезвреждане на невзривени боеприпаси, намерени в населени места и природни местности.

Допълнително поддържаните в готовност личен състав и авиационна техника от вертолетната авиобаза изпълниха 8 задачи за разузнаване и пожарогасене от въздуха.

През 2020 г. формированията от **ВМС** за оказване на помощ на населението при бедствия извършиха общо 6 мероприятия в източната част на Р България на територията на областите Варна, Добрич и Бургас и в териториалното море на страната.

Формированията от **ВМС** за овладяване и/или преодоляване на последствията от бедствия (ФОППБ) за разузнаване и унищожаване на невзривени бойни припаси изпълниха пет мероприятия по разузнаване и унищожаване на невзривени бойни припаси, при които бяха унищожени 2 броя противотанкови мини, 1 брой морска мина и 10 броя артилерийски изстрели.

ВМС оказаха съдействие на Главна дирекция „Аварийно-спасителна дейност“ към Изпълнителна агенция „Морска администрация“ по издирване с вертолет на изчезнал член от екипажа на моторен кораб JAG AJAY, плаващ под индийски флаг. При изпълнението на поставените задачи участие взеха общо 31 офицери, старшини, матроси, редници и цивилни служители. Използвана беше транспортна техника – общо 10 броя единици.

Личен състав от ВМС изпълни задача на 20.01.2020 година по спешно въздушно транспортиране на пациент от град Силистра до град Варна. Беше отработено взаимодействието и координацията между ВМС, ВМА-МБАЛ Варна и Министерството на Здравеопазването за оказване на помощ на граждани при критични ситуации.

При отработването на противоминни действия по време на учение „Посейдон – 2020“, бяха открити 6 броя исторически мини от Втората световна война, тип „ЕМА“ и тип „ЕМС 1“ в района на Северен несебърски залив. В периода от 05 ноември до 20 ноември 2020 година беше организирано и проведено тяхното унищожаване от водолази от състава на в.ф.18360 и в.ф.28580.

Във връзка с епидемията от COVID-19, ВМС поддържат непрекъсната готовност за подпомагане усилията на МВР и местните власти в прилагането на противоепидемични мерки и ограничения за преодоляване на разпространението на вируса COVID-19.

ВМС организираха логистичното осигуряване, необходимо за изграждането на военно-полева болница с капацитет от 300 легла. Беше проведена тренировка по развръщането на полева болница в Двореца на спорта и културата в град Варна, като се отработи съгласуването на действията, координацията и взаимодействието между ВМС, Министерството на младежта и спорта, Министерството на Здравеопазването, Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ и Областна администрация Варна. В тренировката от страна на ВМС участие взеха 83 военнослужещи и 15 единици транспортна техника. Изготвеният план и проведената подготовка на военнослужещите гарантират ефективното изпълнение на задачите и успешното взаимодействие с органите на местната власт.

Съгласно планът за дейността на ВМС през 2020 г. на 14.04.2020 г., 29.07.2020 г. и 29.10. 2020 г. бяха проведени тренировки на Поста за търсене и спасяване (ПТС) на ВМС, съвместно с Поста за аварийно-спасителни работи (ПАСР) на фбск-ВМС, с тематика насочена към отработване на процедури при борба с пожари, наводнения и тежки зимни условия. По време на тренировките офицерите от ПТС на ВМС и ПАСР на фбск-ВМС усъвършенстваха уменията си по управление на ФОППБ и подобриха координацията и взаимодействието между постове за управление на ФОППБ. Проведената тренировка показва, че постове за управление на ФОППБ и формирования за овладяване и преодоляване на последствията от бедствия от ВМС са в състояние да оказат необходимото съдействие на населението, държавните структури и обществените организации при възникване на кризисни ситуации.

В изпълнение на „План на СКС за оказване помощ на населението при бедствия“, през 2020 г. в СКС се подготвяха и поддържаха в готовност за действия 5 формирования за овладяване и/или преодоляване на последствията при бедствия (ФОППБ), но не са участвали в изпълнение на задачи за оказване на помощ на населението при бедствия.

Основна програма № 2 “Управление на човешките ресурси и резерв”

Създадоха се условия за ефективно повишаване на квалификацията на военнослужещите и цивилните служители от МО и Българската армия (БА). Бяха извършени

редица дейности по работата със служителите от резерва, както и при провеждането на кампанията за набиране на кандидати за военна служба и курсанти в ДВВУ..

Изплатени са 63 военнослужещи и цивилни служители за обучение в специализирани курсове в чужбина. Общият брой обучени специализанти от МО, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА през 2020 г. е 1395 обучаеми. Изразходваните по Основна програма 2 финансови средства през 2020 г. са в размер на **18,2 млн. лв.**

Основна програма № 3 “Военна полиция” („ВП”)

Реализирана беше комплексна система от мерки за предотвратяване, разследване и разкриване на престъпления, за неутрализиране на рискови фактори и заплахи при опазването на реда и сигурността в МО, както и за постигане на оперативна съвместимост със службите за сигурност на страните - членки на НАТО.

В резултат от дейността на Служба „ВП” беше осигурен редът и сигурността в МО, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА. Осигурена беше охраната на 1204 мероприятия с участие на военнослужещи от БА, съюзнически и чужди войски. Бяха осигурени във военно-полицейско отношение 9 международни и национални учения и подготовки. Издадени са 169 разрешения по Закона за защита на класифицираната информация. Изразходваните финансови средства по Основна програма 3 през 2020 г. са в размер на **38,6 млн. лв.**

Основна програма № 4 “Членство в НАТО и ЕС и международно сътрудничество”.

Изпълнението на програмата беше съсредоточено към формиране на отбранителната политика на Република България чрез ефективно военнополитическо сътрудничество както в рамките на НАТО, ЕС така и в регионален мащаб..

През отчетния период бяха постигнати предварително заложените цели. Епидемиологичната криза промени процесите на участие в срещи, заседания, вземането на решения и други международни мероприятия. Карантината и забраните за пътувания накараха международните организации да преминат изцяло на електронно управление, за да се съобразят с новите условия на общуване по време на епидемията. През 2020 г., програмата спомогна за реализиране на националните интереси в областта на отбраната и сигурността при формиране на съюзническата политика в рамките на НАТО чрез осигуряване на участието на политическото и военно ръководство на МО в процесите на вземане на решения в Алианса. В областта на ОПСО на ЕС усилията бяха насочени към участието на МО в процеса на вземане на решения по линия на контрола на въоръженията, разоръжаването, мерките за укрепване на доверието и сигурността, експортния контрол и неразпространението на ОМУ на национално и международно ниво. В изпълнение на целите по реализиране на международното сътрудничество, през отчетния период усилията бяха насочени към развитието на специални отношения на Р България със страните съюзници и партньори в региона, базирани на многостранни договорености и на рамкови и допълнителни споразумения, на годишни програми за двустранно военно сътрудничество. През полугодieto беше осигурено участието в мероприятия на международните организации (ООН, ОССЕ, ОЗХО и др.), изпълняващи задачи по гарантиране на международния мир и сигурност, както и изпълнение на националните задължения в рамките на договорите и конвенциите, по които Р България е страна. Бяха осигурени разходите по международни ангажименти на МО, включително вноските към бюджетите на НАТО и ЕС, както и

българското участие в програми и инициативи на НАТО и ЕС (Програма на НАТО за съюзно земно наблюдение (AGS), Програма на НАТО за придобиване на способности за стратегически въздушен транспорт (SAC-C17), Финансов механизъм за коопериране в областта на отбраната на ЕС, Програма за индустриално развитие в областта на отбраната на ЕС и др.). Изразходваните финансови средства по Основна програма 4 през 2020 г. са в размер на **33,56 млн. лв.**

Основна програма № 5 “Медицинско осигуряване”

Основните усилия бяха насочени към здравното осигуряване, провеждането на профилактика, диагностика, лечение и рехабилитация на личния състав от МО, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА. Също така бяха осигурени медицински екипи при участието на български военнослужещи в операции и мисии, провеждани извън територията на страната.

ВМА работи по договор с Националната здравноосигурителна каса, съгласно НРД от 2019 г., както следва: извършва болнична помощ по 659 клинични пътеки (КП), 77 амбулаторни процедури (АПр), 7 клинични процедури (КПр), от които 2 клинични процедури свързани с COVID-19 и 2 бр. комплексно диспансерно наблюдение (КДН). Сключени са договори за специализирана извънболнична медицинска помощ (СИМП) по 58 медицински специалности и 11 вида медико - диагностични дейности (МДД). В Многопрофилните болници за активно лечение средният брой разкрити легла са 1 421, като са преминали 47 757 болни (74.62 % от планираното). Извършени са 261 733 амбулаторни прегледа (90.25 % от планираното ниво). В болниците за долекуване, продължително лечение и рехабилитация средният брой разкрити легла е 340 и са преминали 9 023 болни (65,86 % от планираното). Извършени са 4 598 амбулаторни прегледа (86,75 % от планираното ниво). Броят на амбулаторните прегледи в медицинските пунктове е 37 929. ВМА участва в медицинското осигуряване на мероприятията, проведени от МО, Щаба на отбраната и БА с медицински екипи и специализирана техника. През 2020 г. 296 медицински екипа от ВМА с общ брой лица в екипите – 1 244 взеха участие в медицинското осигуряване на 441 мероприятия за 1 479 дни. Изразходваните финансови средства през 2020 г. по Основна програма 5 са в размер на **206,6 млн. лв.**

Основна програма № 6 “Военно-патриотично и военно-почивно дело”

Основните усилия бяха насочени към осигуряване на отдиха и възстановяването на личния състав, превръщането на Националния военноисторически музей в средище за военна история, наука, изкуство и култура, както и осъществяване на информационната политика на МО чрез използване на възможностите на военните печатни, аудио-визуални и електронни средства за масова комуникация.

Чрез Основна програма 6 се развива културно-художествена дейност в 36 военни клуба. Във военните клубове се създават, организират и поддържат школи, художествени състави и клубове по интереси, като през 2020 г. това са 149 творчески формации. Организиран са 1496 мероприятия във военните клубове. Поддържат се 7 детски градини. През 2020 г. бяха организирани и предоставени 26 социални кухни в различни градове, като в тях се хранят месечно по 712 души.

Обектите на ИА “Военни клубове и военно-почивно дело” през 2020 г. са посетени от 28 172 души и са реализирани 132 606 леглодни в почивните бази, хотелите на Агенцията и в местата за настаняване към Военните клубове .

Приоритетите на НВИМ през 2020 г. бяха свързани с увеличаване на посетителския поток, чрез разнообразяване и обогатяване на музейните прояви. НВИМ работи с военнослужещи и цивилни служители на МО и с всички социални и възрастови групи, като приоритет е подрастващото поколение, с цел формиране на национална идентичност, култура и историческа памет.

През 2020 г. са издадени 52 броя в. „Българска армия“ и са излъчени 8 784 часа на Военния телевизионен канал. Излъчени са 543 епизода на 14 предавания на Военния телевизионен канал и 720 емисии „Новини на живо“. Изразходваните финансови средства по Основна програма 6 през 2020 г. са в размер на **36,89 млн. лв.**

Основна програма № 7 “Изследвания и технологии”

Усилията бяха съсредоточени към създаване на организация за провеждане на изследователска дейност, на научни, научноприложни и приложни изследвания, инженерно-конструкторска и внедрителска дейност в отбраната. През 2020 г. са предоставени финансови средства и са в процес на изпълнение 10 научно-изследователски проекти.

Институтът по отбрана „Проф. Цветан Лазаров” (ИО) има програмна акредитация от Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) по 9 докторски програми. През 2020 г. ИО „Проф. Цветан Лазаров“ обучава 9 докторанти. В ИО се извършват следните дейности: сертификационни и надзорни одити на 63 отбранителни продукти; сертификация на 21 системи за управление на качеството. Проведени са 2 928 броя лаборатории и специализирани изпитвания на ВТИ. Проверени и калибрирани са 1 492 броя средства за измерване /СИ/ за нуждите на БА. Извършени са 283 дейности по осигуряване на качеството, 139 дейности по държавна гаранция на качеството, 26 броя одити на процеса за удължаване ресурса на авиационната техника. Извършени са 1 052 дейности по линия на стандартизацията.

На Централния артилерийски технически изпитателен полигон (ЦАТИП) са проведени полигонни изпитвания на 830 партии артилерийски, стрелкови, инженерни бойни припаси и пиротехнически средства от запасите. Изразходваните финансови средства по Основна програма 7 през 2020 г. са в размер на **11,54 млн. лв.**

Основна програма № 8 “Военно образование”

Фокусът беше насочен към осигуряване на условия за ефективно функциониране на военнообразователната система, с цел повишаване на образованието и квалификацията на военнослужещите и цивилните служители от МО, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА.

Във **Военна академия (ВА) “Г. С. Раковски”** се провежда обучение по магистърски специалности на 816 слушатели и студенти и в 10 акредитирани научни специалности на 66 докторанти. Организиран са и са проведени 64 курса с 534 специализанти. В **Националния военен университет (НВУ) “В. Левски”** се обучават 607 курсанта, 161 студенти – редовна форма на обучение, 23 докторанти. Във **Висшето военноморско училище (ВВМУ) „Н. Й. Вапцаров”** се обучават 215 курсанти, 2 761 студенти, 43 докторанти. Проведени са 6 курса за следдипломна квалификация. Във **Висшето военновъздушно училище (ВВВУ) “Георги**

Бенковски" се обучават 160 курсанти, 142 студенти и 5 докторанти. Проведени са 2 курса за следдипломна квалификация със 116 курсисти. В Професионалния сержантски колеж се обучават 137 кадета, в Професионалния старшински колеж към ВВМУ се обучават 40 кадета, а в Професионалния сержантски колеж на ВВВУ „Г. Бенковски” 82 кадета. Изразходваните финансови средства през 2020 г. по Основна програма 8 са в размер на **62,52 млн. лв.**

Основна програма № 9 “Административно осигуряване, инфраструктура и управление на риска”

Създадоха се необходимите условия за осигуряване на отбранителни ресурси за подобряване на защитата на информацията, нейния интегритет и достъпност за ефективно командване и управление на структурите от МО и БА. Подобри се управлението и охраната на имотите, управлявани от МО.

На общини, на други ведомства и чрез областни управители са предоставени 23 имота на МО. Продадени са 43 имота с отпаднала необходимост. Поддържат се мощности за военновременна дейност. За повишаване на ефективността, оптимизиране на процеса на управление и създаване на условия за изпълнението на възложените на „ТЕРЕМ-ХОЛДИНГ” ЕАД” задачи чрез усвояване на нови изделия и изпълнение на тренировъчни серии, в рамките на разполагаемите ресурси и приетите планове, усвояването на изделията се извършва по Програма за усвояване на изделия, изпълнявани в търговските дружества на „ТЕРЕМ-ХОЛДИНГ” ЕАД”. По материално подпомагане са разгледани 1 869 молби за отпускане на материална помощ, от които 1 743 молби са удовлетворени. По физическо възпитание и спорт са проведени 14 състезания и общоармейски шампионати. Изразходваните финансови средства през първото полугодие по Основна програма 9 на 2020 г. са в размер на **216,96 млн. лв.**

Основна програма № 10 “Военно разузнаване” („ВР”)

Усилията бяха насочени към осигуряване на политико - военното ръководство на МО и на други потребители с навременна и обективна разузнавателна информация, в интерес на националната сигурност и отбрана на Република България.

Изпълняват се целите и приоритетите на служба „ВР”. Изпълнени са задачи по отношение на разузнаване на операции и мисии на НАТО и ЕС. Основните усилия бяха насочени към добиването на разузнавателна информация и изготвянето на анализи и прогнози, както и информационното осигуряване на дейността на държавното и военното ръководство за ефективно участие във формирането на отбранителната политика на НАТО и на ЕС и за управление на националните контингенти, участващи в операции и мисии извън територията на Р България. Беше осъществено сътрудничество и обмен на информация с разузнавателните структури на НАТО и ЕС, както и подпомагане на ръководството на МО при провеждане на военно дипломатическата дейност и военното сътрудничество. Изразходваните финансови средства през 2020 г. по Основна програма 10 са в размер на **39,87 млн. лв.**

Основна програма № 11 „Сили за специални операции”

Усилията бяха насочени към подготовката на формированията от състава на Съвместното командване за специални операции по стандартите на НАТО, поддържане в готовност на Формированията за овладяване и/или преодоляване на последствията от бедствия (ФОПБ) и за оказване помощ на населението при необходимост, както и

поддържане в готовност на отделни формирования за противодействие на терористични заплахи и ликвидиране на последствията от тях.

През 2020 г. в СКСО са проведени 164 бр. стрелкови тренировки, 4 487 бр. парашутни скока, 5 бр. полеви лагера, 15 тактически учения. Отделни военнослужещи и военни формирования участваха в 19 бр. международни учения, семинари, конференции и др. форми на подготовка.

През отчетния период СКСО участва в международни операции в отговор на кризи извън територията на страната и за гарантиране на мира и сигурността с контингент от 14 военнослужещи на територията на Косово. В изпълнение на графика за подготовка и участие на контингенти в операции зад граница военнослужещи от командването взеха участие в операцията на НАТО в Афганистан „Решителна подкрепа”.

За изпълнението на ангажиментите произтичащи от мисията „Принос към националната сигурност в мирно време” в СКСО се поддържат 2 формирования за овладяване и/или преодоляване на последствията от бедствия (ФОППБ) за гасене на пожари и за действия при наводнения. Поддържат се в готовност формированията за противодействие на терористични заплахи и ликвидиране на последствията от тях съгласно графика за дежурните сили и средства на СКСО.

Изразходваните финансови средства през 2020 г. по Основна програма 11 са в размер на **39,87 млн. лв.**

Основна програма № 12 „Управление на инвестиционни проекти”

В Основна програма 12 са планирани финансови средства за управление на инвестиционните проекти, включени в Портфолиото от проекти на МО, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА. Целта на програмата е ресурсно осигуряване на инвестиционните проекти за изграждане, поддържане и използване на отбранителни способности и изграждане на модерни, оперативно съвместими Въоръжени сили, с единна система за командване и управление. В МО продължи прилагането на управление на инвестиционните проекти, свързани с модернизацията на ВС по метода „Управление на инвестиционни проекти в контролирана среда (PRINCE 2)”. Изразходваните финансови средства през 2020 г. по Основна програма 12 са в размер на **98,76 млн. лв.**

По проект „Придобиване на нов тип боен самолет”

Бяха изготвени критерии за подбор и определяне на летателен и авиационен инженерно-технически състав, подлежащ на обучение в САЩ.

В Командването на ВВС беше извършен подбор и класиране на 4 летци-пилоти за ръководен летателен състав и водачи на група и 8 летци-пилоти за приучаващ се летателен състав за изпращане на подготовка в САЩ. Определени бяха и 7 резервни летци-пилоти.

Първата група от 4 (четирима) пилоти стартира подготовка в САЩ за усвояване на самолет F-16 Block 70, съгласно клаузите, залегнали в сключения международен договор. След преминатия езиков курс, пилотите започнаха летателно обучение, разпределени на две групи по двама пилоти във военновъздушните бази Ванс, Оклахома и Лафлин, Тексас.

Беше изготвен План за модернизация на инфраструктурата на авиобаза Граф Игнатиево за приемане и експлоатация на самолети F-16 Block 70.

В Командването на ВВС беше извършен подбор и на авиационен инженерно-технически състав (АИТС) през месец септември 2020 г., за преминаване на обучение по експлоатацията на самолети F-16 Block 70 в САЩ. Процесът се очаква да бъде завършен през 2021 г. През месец ноември 2020 г., бяха проведени срещи в САЩ, относно преглед на

изпълнението на договорите и финализиране на списъка на доставяното наземното имущество.

По проект: „Придобиване на многофункционален модулен патрулен кораб“.

На 19.07. 2018 г. Народното събрание одобри актуализиран Проект за инвестиционен разход (ПИР) **„Придобиване на многофункционален модулен патрулен кораб за ВМС“**. На база на утвърдения актуализиран ПИР беше изготвена и изпратена Покана за подаване на оферти (RFP) до седемте компании, проявили интерес към процедурата – „NAVANTIA“ – Испания, „МТГ–Делфин“ - България, „DAMEN“ - Холандия, „NAVAL GROUP“ - Франция, „ThyssenKrupp“ - Германия, „Fr. Lurssen Werft GmbH & Co. KG“ - Германия и „FINCANTIERI“ - Италия.

В определения в RFP срок (17:00 часа на 16 април 2019 г.) три компании подадоха оферти - „МТГ–Делфин“, „Fr. Lurssen Werft GmbH & Co. KG“ и „FINCANTIERI“.

Със заповед № Р-30/28.02.2019 г., изменена със заповеди с номера Р-60/17.04.2019 г., Р-64/02.05.2019г., Р-89/08.07.2019 г., Р-97/31.07.2019г. и 160/11.12.2019г. на Министър-председателя на Република България беше назначена Междуведомствена работна група (МРГ), която да извърши оценка и класиране на постъпилите оферти. В групата са включени експерти от Командването на ВМС, МО, МФ, МВнР, МИ и ДАНС.

На 10.12.2019 г. на открито заседание на МРГ бяха отворени актуализираните оферти на участниците „Fr. Lurssen Werft GmbH & Co. KG“ и „FINCANTIERI“. Участникът „МТГ–Делфин“ не подаде актуализирана оферта.

След разглеждане на актуализираните оферти и в съответствие с актуализираната покана (URFP) и Методиката за комплексна оценка, МРГ класира „Fr. Lurssen Werft GmbH & Co. KG“ на първо място. Участникът „FINCANTIERI“ беше оценен, но не беше класиран, тъй като ценовото му предложение надхвърля финансовата рамка на проекта.

Работата на МРГ по анализ и оценка на постъпилите актуализирани оферти приключи с изготвянето на Доклад с рег. № RN211000-001-03/3-29/07.02.2020 г. до заместник министър-председателя по общественения ред и сигурността и министър на отбраната, за резултатите от дейността на МРГ, с цел разглеждане, анализ и оценка на постъпилите оферти за реализиране на актуализиран ПИР **„Придобиване на многофункционален модулен патрулен кораб за ВМС“** до министъра на отбраната за дейността на МРГ с предложение за избор на изпълнител на проекта. След неговото утвърждаване, беше разработен и изпратен доклад от министъра на отбраната до Министерски съвет, с който се представиха резултатите от работата на МРГ и бяха направени предложения за последващи действия по реализацията на проекта.

На 12.11.2020 г. е подписан двустранен договор между МО и „Fr. Lurssen Werft GmbH & Co. KG“ с предмет придобиване на два многофункционални модулни патрулни кораба на обща себестойност 984 млн.лв. лв., разсрочено в 7 (седем) годишен период на плащане. На 10.12.2020 г. в изпълнение на сключения договор е извършен първи превод към „Fr. Lurssen Werft GmbH & Co. KG“ на стойност 21 млн.лв.

По проект: „Придобиване на основна бойна техника за изграждане на батальонни бойни групи от състава на механизирани бригада“

Проектът е за придобиване на 150 единици техника – 90 бр. бойна техника и 60 бр. специална техника за 3 батальонни бойни групи.

Проектът има за цел поддържане на способности за участие в операции по гарантиране на националния суверенитет, защита на териториалната цялост на страната и на страните - членки на НАТО в условията на активиран чл. 5 от Вашингтонския договор. Постигане на

планираните способности на батальонните бойни групи ще допринесе за противодействие на асиметричните заплахи и рискове пред сигурността на евроатлантическата зона; поддържане на способности за ликвидиране на последствията от бедствия аварии и катастрофи; намаляване на критичната зависимост от доставките на въоръжение и изграждане на индустриален капацитет за поддръжка на придобитите отбранителни продукти през целия жизнен цикъл чрез лицензионен трансфер за производство и за реализация в трети страни.

Проектът е свързан с изпълнение на Целите за способности на НАТО – 2017 (ЦС-2017).

През 2020 г. беше разработен и одобрен „Документ за инициране на проект“. Междуведомствената работна група получи и разглежда постъпилите оферти от поканените фирми. В следствие създадената ситуация относно пандемията предизвикана от коронавируса COVID-19 се наруши графика за получаване и анализ на документите.

Процесът за анализ на офертите продължи през цялата година. Бяха оценени офертите и изготвен доклад на работната група.

Докладът за резултатите беше представен на министъра на отбраната за решение относно продължаване на процедурата (полеви тестове и преговори за договор). В близко бъдеще предстои промяна на параметрите на проекта, като се очаква политико-военната група да излезе със становище, което да бъде внесено в Министерски съвет.

През 2020 г. беше работено и по другите проекти, включени в програмите на Основна програма 12, което е отразено в отчета.

ИЗВОДИ

1. През 2020 г. изпълнението на секторните политики и отбранителните програми, които ги поддържат в МО, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА беше осъществено прозрачно, ефикасно и ефективно и беше насочено към реализиране на политиката на Правителството в областта на отбраната и сигурността.

2. Изпълнението на програмния формат на бюджета на МО през 2020 г. по политики и отбранителни програми е в съответствие със Закона за публичните финанси, Закона за държавния бюджет на Република България за 2020 г. и ПМС № 381/30.12.2019 г. за изпълнение на държавния бюджет за 2020 г., Указанията на Министерството на финансите и решенията на Програмния съвет към министъра на отбраната по отношение на управлението и изразходването на финансовите средства през бюджетната година.

3. Ресурсното осигуряване на отбранителните програми през 2020 г. беше извършено съгласно утвърдените приоритети в Указанията за програмиране на министъра на отбраната за периода 2020-2025 г. и Меморандума на програмните решения за периода 2020–2025 г. и съгласно изискванията на Програмата за развитие на отбранителните способности на ВС 2020, Плана за развитие на ВС до 2020 г., Националния план за повишаване на разходите за отбрана до 2% от БВП на Република България до 2024 г.

4. Разходите за отбрана, съгласно класификацията на НАТО за 2020 г., включително трансфера за ДВВУ са в размер на 1 920,2 млн. лв., което представлява 1,62% от БВП за 2020 г. (118 605 млн. лв. по данни към 19.03.2021 г.)

5. През 2020 г. има увеличение на разходите за личен състав в изпълнение на политиката на Правителството в областта на човешките ресурси, с цел повишаване на интереса към военната професия, преустановяване на негативната тенденция за нарастване броя на незаетите места и намаляване на некомпекта на личния състав. Очаква се благоприятният ефект от тези мерки да се прояви в средносрочен план.

6. Осигуряването на декларираните формирования за НАТО и ОПСО на ЕС с отбранителни ресурси през 2020 г. е извършено съгласно утвърдените цели и приоритети в Меморандума на програмните решения 2020-2025 г., утвърдения бюджет на МО за 2020 г. и бюджетите на основните програми и програми. Достигането на пълните оперативни способности на декларираните сили се забавя поради факта, че некомплекта от военнослужещи се запазва в ниски граници, което значително затруднява изпълнението на задачите и допълнително натоварва личния състав. Изоставането в изпълнение на инвестиционните проекти за модернизация на ВС води до забавяне в придобиването и изграждането на необходими отбранителни способности. Това затруднява постигането на оперативна съвместимост на формированията със страните-членки на НАТО в технологичен аспект.

7. Независимо от наложените ограничения във връзка с COVID-19, Въоръжените сили бяха в състояние да изпълняват поставените им основни задачи. Противоепидемичните мерки предизвикаха затруднения в подготовката на войските, като част от планираните мероприятия бяха отменени или препланирани за 2021 г. Част от международните учения и съвместни подготовки също бяха отменени и това ограничи надграждането на уменията на личния състав за работа в многонационална среда.

8. Планираните финансови средства за 2020 г. за изпълнение на Цели за способности на НАТО - 2017 (ЦС 2017) и изграждането на декларираните военни формирования за НАТО и ОПСО на ЕС в актуализираните меморандуми за 2020 г. на основните програми и програми са в размер на 132,94 млн. лв. Изразходваните финансови средства са в размер на 158,97 мил. лв. (114,42% от планираното). В тези средства е включен и членски внос за участието на Република България в програми на НАТО - Програмата на НАТО за придобиване на способности за стратегически въздушен транспорт (SAC - C17) и Програмата на НАТО за съюзно земно наблюдение (AGS).

9. В МО се прилага управление на инвестиционните проекти, свързани с модернизацията на ВС по метода Управление на проекти в контролирана среда (PRINCE 2). Целта е придобиване на ново въоръжение и техника (ВиТ) и модернизация на съществуващото ВиТ и осигуряване на изграждането на отбранителните способности чрез изпълнение на приоритетни инвестиционни проекти, които са включени в Портфолиото проекти на МО в рамките на разполагаемите ресурси.

10. С цел изпълнение на целите и приоритетите на отбранителните програми и поддържане на необходимите отбранителни способности на ВС, за подготовка на военните формирования през 2020 г. бяха планирани 13,6 млн. лв. Изразходваните финансови средства за подготовка през 2020 г. са в размер на 16,9 млн. лв. В тази сума са включени и средствата за участие в международни учения, семинари, планиращи конференции и други форми на подготовка, проведени през 2020 г.